

гаритѣ (заедно съ хунитѣ) сѫ принадлежали, и въ туй отношение се показва по-прѣдпазливъ отъ Рѣслера, който ги смѣта за самоеди. Само отъ етимологиитѣ на уръ и калансуве се вижда, че Хунфалви прѣдо-
чата остицитет.¹⁾

Нѣколко интересни бѣлѣжки върху езика на прабългаритѣ намираме и въ Хунфалвиевата критика на Вамбериевия трудъ „Ursprung der Magyaren“ (Vambergy's Ussprung der Magyaren besprochen von —, Wien und Teschen, 1883, p. 13 и сл.). Най-силно доказателство за фининиата на прабългаритѣ Хунфалви съглежда тукъ въ постпозитивния членъ, който, споредъ него, е тѣкмо характеренъ за утърските езици, мордовинския, остицкия, ногуския и др. (p. 14).²⁾

Въпроса за езика на прабългаритѣ засигра и Дриновъ, ако и твърдѣ на кратко, въ двата си труда: „Поглѣдъ връхъ происходѣніе-то на българскій народъ и начало-то на българска-та исторія“ 1869, и „Заселеніе Balkanskago полуострова славянами“³⁾. Москва, 1873.

Дриновъ по принципа не иска да се занимава съ произхода на неславянските българи. Само въ една кратка бѣлѣжка на стр. 41 като привежда разнитѣ мнѣнія за тяхното потекло, се присъединява самъ къмъ мнѣнието на Шафарика, че тѣ сѫ били чуди или фини. „Тунманъ и Енгель сѫ доказвали, че тѣзи Българи сѫ отъ татарско потекло, Раичъ и Венелинъ ги сѫ приемали за славени, въ наши дни се появи една нова теорія за нихъ, която ги искарва монголи. Особено много е распространено сега едно мнѣніе, което ги искарва за една съмѣсь отъ татарско-то и чудско-то племе и ги нарича финно-татаре. — Ние приемаме Шафариковъ-то мнѣніе, че тѣ сѫ били отъ чудско или финско потекло. При това бръзаме да заблѣжимъ, че настъ твърдѣ малко ни занимава потекло-то на тѣзи българи, защо-то този въпросъ си нѣма място-то въ исторія-та на нашъ народъ, който не е тѣхнъ потомъкъ и нѣма нищо общо съ тѣхъ, освѣнъ само име-то, което той случайно пріе отъ тѣхъ.“

¹⁾ Тукъ му е мястото да поменемъ една статия, която се лежи въ единъ отъ казанските вѣстници (Казанско-волжкий край, 1897, 27 окт. № 562) по поводъ на нашето присъствие въ Казань (Къ Волжско-Дунайскому болгарскому вопросу). Анонимната авторка, ученица на Бестужева Ремезова, имала случай да изучава отъ близъ шошият и бѣда народъ отъ сходството на гина и културата имъ съ тиши и културата на волгата. Между друго тя обръща внимание и на нѣкои български думи, които ѝ се видѣли много сходни съ нѣкои волгатски. Напр. блг. мечка, — у черем. (и у нѣкои съсѣди волгати) мачка, мацка, мастька, маска. Баг. мона, момиче = вог. мума (женка, майка, производителка), блг. нарчеср. вог. нарчачъ = разрѣзанъ на части жертвенното животно; блг. куча = вог. куча; блг. жимта = турско кыштау (у Киргизътѣ), и вог. кимет (всъка покривка отъ платъ, може би палата).

²⁾ О. с. р. 15: Die Eigenthümlichkeit des dem Hauptwort hinten angehängten Artikels im Neu-Bulgarischen wage ich zum grössten Theile der Einwirkung der untergegangenen ursprünglichen nichtslavischen Bulgarensprache zuzuschreiben, ebenso wie dieselbe Eigenthümlichkeit der Artikelstellung in der ostrussischen Sprache den in dieser aufgegangenen, vordem dort gesprochenen ugrischen Sprachen zugeschrieben werden darf. Und wenn meine Hypothese nicht ganz irrig ist, wenn mindestens die erwähnte Eigenthümlichkeit der Artikelstellung anders nicht erklärt werden kann: — so ist die Sprache der alten heidnischen Bulgaren keine ausschliesslich türkische, sondern vielmehr eine ugrische gewesen.